

Monumentnummer*: 518587

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 11 september 2000
Kadaster deel/nr 82655/135

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Brunssum		Brunssum		Limburg			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Wieënweg	52			6445 CE	Brunssum		
Wieënweg	54			6445 CE	Brunssum		
Kadastrale gemeente*		Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel	
Brunssum		B				4245	
Brunssum		B				4122	

Omschrijving**

Inleiding

Twee INGENIEURSWONINGEN onder één kap in traditionele stijl, 1941. Gebouwd naar een ontwerp van de Sittardse architect Jos. Wielders, in opdracht van de Staatsmijnen in Limburg. De woningen zijn teruggerooid gesitueerd in de lineaire bebouwing van de Wieënweg, onmiddellijk ten zuiden van de voormalige mijnspoorweg en op korte afstand van de voormalige Staatsmijnen Emma en Hendrik.

De tegen de garage van Wieënweg 56 gebouwde garage behoort bij het pand Wieënweg 54. UITGESLOTEN van bescherming is het hekwerk in de oprit van Wieënweg 54.

Omschrijving\

De twee ingenieurswoningen vormen een bouwkundige eenheid samengesteld uit twee woningtypen: Wieënweg 52 van het type 2, Wieënweg 54 van het type 1. Beide panden hebben een onregelmatige PLATTEGROND. Wieënweg 52 heeft een in hoofdvorm rechthoekige plattegrond; aan de voorgevel een uitgebouwde studeerkamer, op de hoek van de achtergevel een trapsgewijs

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

uitgebouwde bijkeuken plus garage; Wieënweg 54 heeft een aan de westelijke zijgevel uitgebouwde zitkamererker alsmede een aan de achtergevel uitgebouwde bijkeuken met schuine gevelzijde.

De hoofdvolumes van beide panden tellen een gedeeltelijke souterrainverdieping, twee BOUWLAGEN en een zolderverdieping. Zij worden gedekt door een samengesteld SCHILD- EN ZADELDAK, waarvan de noklijn parallel aan de straatweg ligt. Rood genuanceerde Hollandse pannen. Overstekken. Elk pand heeft een nokschoorsteen en een hoge schoorsteen op het achterdakvlak. Tussen deze hoge schoorstenen is een gecombineerde dakkapel geplaatst, oorspronkelijk met drie vensters per pand en onderling gescheiden door een houten beschoot. Thans hebben beide panden in deze kapel een vernieuwd, verticaal ingedeeld vensterkozijn. Wieënweg 52 heeft een vernieuwd zoldervenster op het voordakvlak, Wieënweg 54 een tuimelraam op het voordakvlak.

De uitgebouwde studeerkamer van Wieënweg 52 en de zitkamererker van Wieënweg 54 worden gedekt door een ZADELDAKJE met rood genuanceerde Hollandse pannen en aan het oog onttrokken door in- en uitgezwenkte topgevels. Bij Wieënweg 52 is het zadeldakje ingestoken in de dakconstructie en in de zijgevel voortgezet. Boven de entree van pand nr. 52 een klein LESSENAARSDAKJE met rood genuanceerde Hollandse pannen. De bijgebouwde garage van Wieënweg 54 en de uitgebouwde bijkeuken met garage van Wieënweg 52 hebben een zadeldak met overstek en rood genuanceerde Hollandse pannen. Schoorsteen op het achterdakvlak van de bijkeuken van Wieënweg 52.

De woningen zijn opgetrokken in baksteen en zandsteen. De gevels zijn gemetseld in wild verband en platvol gevoegd. De VENSTERS waren oorspronkelijk uitgevoerd in smalle, donkergroen geverfde stalen profielen, de BUITENDEUREN in hout. Bij beide panden zijn de stalen vensterkozijnen grotendeels vervangen door kunststof cq. aluminium kozijnen. De vensterluiken met beslag bij de studeerkamervensters van pand nr. 52 zijn verloren gegaan.

De VOORGEVELS zijn georiënteerd op het zuiden. Wieënweg 52 heeft in de eerste bouwlaag een aanzienlijk rechthoekig kunststof zitkamervenster met een korfboogvormige drukboog, een vulstuk en een decoratieve rollaag. De oorspronkelijke indeling met zijlichten is niet bewaard gebleven. Hierboven, in de tweede bouwlaag, een reeks van drie rechthoekige kunststof slaapkamervensters met segmentboogvormige drukboog. Het risalerende voorgeveldeel loopt uit in een in- en uitgezwenkte topgevel met zandstenen schouderstukken en zandstenen consoles. In de eerste laag een rechthoekig kunststof venster, zonder de oorspronkelijke verticale indeling, waarboven een drukboog en een vulstuk. In de topgevel, tussen twee muizetandlijsten, een rondboogvormig kunststof venster met verticale indeling.

Wieënweg 54 heeft in de eerste laag een rechthoekig kunststof zitkamervenster met een korfboogvormige drukboog, een vulstuk en een decoratieve rollaag, zonder de oorspronkelijke indeling met zijlichten. Daarnaast, verdiept in een afgeschuinde zandstenen lijst, de rechthoekige houten paneel deur. Boven de deur een betonnen latei annex luifel en een korfboogvormig stalen bovenlicht met roedeverdeling. In de tweede bouwlaag een reeks van vier rechthoekige kunststof vensters met segmentboogvormige drukboog en twee ronde stalen vensters met kruisvormige indeling en waterspuwer. De op het oosten gelegen ZIJGEVEL van Wieënweg 52 is onregelmatig ingedeeld en heeft een risalerend gevelvlak. In dit gevelvlak een rechthoekig kunststof studeerkamervenster onder een segmentboogvormige drukboog en de verdiept geplaatste korfboogvormige houten entreedeur. Hierboven, hoog onder het dakoverstek, een houten gevelbeschoot en twee rechthoekige vensters. In het middendeel van de zijgevel drie hoge, smalle rechthoekige stalen trappenhuisvensters met glas-in-lood en een rechthoekig souterrainvenster. Rechts daarnaast, in de eerste laag, een rond stalen toiletvenster met kruisvormige indeling en waterspuwer alsmede een rechthoekig kunststof keukenvenster met segmentboogvormige drukboog en vulstuk. Dit keukenvenster had oorspronkelijk een negenruits roedeverdeling en thans de vorm

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

van een kruiskozijn. In de tweede laag twee rechthoekige kunststof vensters met segmentboogvormige drukbogen.

De op het westen gelegen ZIJGEVEL van Wieënweg 54 wordt in de eerste laag gedomineerd door de uitgebouwde zitkamererker met in- en uitgezwenkte topgevel, zandstenen consoles en schouderstukken. In deze erker een rechthoekig venster, oorspronkelijk verticaal ingedeeld, onder een segmentboogvormige drukboog en een klein vulstuk. Links daarnaast, in het terugliggende geveldeel, een van oorsprong uit vier thans uit drie delen bestaande kunststof terrasdeur. Hierboven een korfboogvormige drukboog, een vulstuk en een decoratieve rollaag. In de tweede laag, boven de terrasdeuren, drie rechthoekige kunststof vensters onder een segmentboog. In de top van de gevel twee rechthoekige kunststof vensters onder een segmentboog. Deze zijgevel heeft de vorm van een tuitgevel met schouderstukken. Deze schouderstukken worden ondersteund door uitkragende zandstenen consoles. De tuitgevel wordt bekroond door een zandstenen frieslijst.

De ACHTERGEVEL van Wieënweg 52 risaleert ten dele. In dit risalerende gevelvlak een klein rechthoekig kunststof keukenvenstertje met vulstuk onder een segmentboog.

In de eerste laag van het terugliggende geveldeel oorspronkelijk een groot kozijn met dubbele terrasdeuren en zij- en bovenlichten met kleine roedeverdeling onder een segmentboogvormige strek en een vulstuk. Het huidige aluminium kozijn heeft geen roedeverdeling. In de tweede laag drie rechthoekige kunststof vensters onder een segmentboog.

De ACHTERGEVEL van Wieënweg 54 wordt gedomineerd door een uitgebouwde bijkeuken van één laag onder een betonnen dakplaat. Deze bijkeuken is aan de oostzijde afgeschuind en voorzien van een rechthoekige houten buitendeur. Aan de westzijde, hoog onder de overstekende dakplaat, een rechthoekig venster, oorspronkelijk met dubbele verticale indeling. Rechts naast de bijkeuken een rechthoekig kunststof woonkamervenster onder een segmentboog, links een rechthoekig kunststof keukenvenster onder een segmentboog en een vulstuk. Het woonkamervenster heeft op de ontwerptekeningen een bovenlicht, het keukenvenster oorspronkelijk een negenruits indeling. In de tweede laag, boven dit keukenvenster, twee rechthoekige kunststof slaapkamervensters onder een segmentboog.

De gecombineerde BIJKEUKEN- EN GARAGE-UITBOUW van Wieënweg 52 heeft aan de straatzijde een dubbele, korfboogvormige houten garagepoort met beslag. In de achtergevel een rechthoekige houten deur, in de korte zijgevel een rechthoekig, verticaal ingedeeld stalen venster. De bijkeuken heeft een rechthoekige houten buitendeur waarnaast een klein rechthoekig stalen venster met verticale indeling.

De GARAGE van Wieënweg 54 is aan de oostzijde tegen de garage van Wieënweg 56 gebouwd. Ook hierin een dubbele, korfboogvormige houten garagepoort met beslag. In de zijgevel een rechthoekige houten deur, de achtergevel is blind. Op de hoek van de de garage-zijgevel een steunbeer.

In hoogte afnemende bakstenen ERFSCHEIDINGSMUREN met ezelsrug tussen de garages aan weerszijden van de woningen. De woningen van het type 1 zijn oorspronkelijk ook voorzien van een lage, gebogen bakstenen erfscheidingsmuur met ezelsrug tussen de westelijke zijgevel en de toerit naar de garage.

De achtertuinen zijn vanaf de achtergevels deels gescheiden door een bakstenen muur.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De INTERIEURindeling van pand nr. 52 is in beperkte mate aangepast: één deur tussen gang en zitkamer is gedicht, één slaapkamer is tot badkamer ingericht. Bij pand 54 is de indeling met kamers-en-suite verdwenen en één deur tussen gang en woonkamer gedicht.

Waardering

De ingenieurswoningen aan de Wieënweg zijn van cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van een sociaal-economische en typologische ontwikkeling. De architectuurhistorische waarden worden bepaald door de traditionele bouwstijl, door het belang van de woningen voor het oeuvre van architect Wielders, de esthetische kwaliteiten van diens ontwerp, het materiaalgebruik en de ornamentiek.

De woningen vormen een belangrijk onderdeel van het uitgestrekte, sterk hiërarchisch ingerichte woongebied in de onmiddellijke nabijheid van de terreinen van de voormalige Staatsmijnen Emma en Hendrik. Als zodanig zijn de ingenieurswoningen een bijzondere uitdrukking van de wijze van bouwen van bedrijfswoningen in Nederland, waarbij in de mijnstreek meer dan elders in Nederland het aanzien van de bewoner binnen het bedrijf tot uitdrukking werd gebracht.

Als gevolg van de specifieke situering zijn de ingenieurswoningen ten eerste verbonden met de ontwikkeling en uitbreiding van de mijnstreek in het algemeen en Brunssum in het bijzonder. De woningen zijn van belang voor het aanzien van de mijnstreek en beschikken over een historisch-ruimtelijke relatie met de regionale bodemgesteldheid en de inmiddels geruimde mijnterreinen.

De woningen zijn van belang vanwege de van redelijk tot hoog variërende architectonische gaafheid en zijn van waarde voor de structurele en visuele gaafheid van de bebouwde omgeving. Bovendien beschikken de ingenieurswoningen over een redelijke architectuurhistorische zeldzaamheidswaarde; daarnaast in nationaal perspectief over een aanzienlijke typologische en functionele zeldzaamheidswaarde.

Het algemeen belang van de woningen wordt bepaald door de combinatie van de hierboven aangehaalde overwegingen.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Dienstwoning(K)

Functie

Dienstwoning(K4)